

elektronická

KAPITÁNSKÁ POŠTA

metodický a informační zpravodaj HKVS

číslo 9 - listopad 2010

Téma

Vodní skauti v zimě

Aktuálně

Co se událo na srazu?





Nastala situace „B“



Kapitánky a kapitáni!

Před podzimním srazem kapitánů a kapitánek se mne leckdo ptal, proč již nekandiduji do HKVS.

Objektivně to bylo proto, že jsem měl vyhládnutého nástupce, kterému bych ochotně a rád předal služební vlajku jako výraz služebních pravomocí i povinností. Subjektivně to bylo proto, že považuji za lepší, když

se lidé ptají, proč to už nedělám, než aby se ptali, proč to ještě dělám.

Nastala však situace B.

Objektivně to je proto, že jsem byl jediným navrženým kandidátem, navíc pilným návrhem. Subjektivně to je proto, že cítím osobní zodpovědnost za kontinuitu nového a všech budoucích hlavních kapitanátů se starým a všemi minulými.

Už jsem zaslechl slovo „revoluce“. Chyba Negrelliho viaduktu (chyba lávky je slabé)! To jen nastupuje generace, která vyrostla v našich řadách v posledním dvacetiletí. Generace, která nezažila euforii obnovování skautingu, generace, která pro tytéž jevy používá jiné názvy, než předchozí, nastupuje generace netrpělivá a sebevědomá, akcelerovaná a aktivní.

Revoluce zvaná sametová proběhla v této zemi před jedenadvaceti roky (ano, i připomenutí výročního dne, příčin, průběhu a důsledků tehdejší změny patří do výchovné práce skautských oddílů). Ještě v průběhu tehdejších událostí se sešel tehdejší hlavní kapitanát a oslovil všechny oddíly vodních skautů, o kterých věděl i přes předchozí tuhý režim.

Za pár měsíců se kapitáni a kapitánky sešli na svém srazu a skoro bylo jedno, co se tehdy projednávalo. Hlavní bylo uvidět se, podat si levou ruku, zařvat „ahoj“ a povídat si, co, kdo a jak. Večer u ohně se zpívalo, vzpomínalo, vyprávělo. Že se vydávala Kapitánská pošta, že se připravily společné akce, tábory, kurzy, bylo vlastně samozřejmé.

V následujících letech jsme se setkávali co půl roku a setkávali se rádi, protože jsme věděli, že patříme k sobě.

Jenže během doby někteří odešli na vody kapitána Tečeto, některým se zhoršilo zdraví, někomu bylo draho, někteří nevydrželi u oddílu, některým nevydržel oddíl. A pro soustavnou práci s oddílem vedle starosti o rodinu a plného pracovního vyčerpání bylo stále méně času a energie.

Přišlo mnoho nových, kteří už nezažili potutelné stmelení společným nepřítelem, pro které byli mnozí starší sice knihou, ale knihou v době facebooků a elektronických čteček. Dnes vedou oddíly převážně studenti a lidé vysokoškolsky vzdělaní, průměrná doba fungování oddíláka jsou čtyři roky. Za tu dobu lze s oddílem dokázat mnoho dobrého, ale není to příliš na získání mnoha variabilních zkušeností.

Je tedy nutno si je vyměňovat nejen horizontálně napříč republikou, ale i vertikálně napříč skautskými generacemi. Síť vodních skautů k tomu dává příležitost, metodické působení hlavního kapitanátu obsah a existence kraj-
ských kapitánů nástroj.

Role hlavního kapitanátu se nezměnila. Úkolem nového HKVS je i nadále propojovat potenciál všech ku prospěchu sítě vodních skautů. Já osobně nechci být mumii ani relikvií. Chci naplnit své krédo „zapojit dychtivé a neodpojit zkušené“, což není o datu narození, ale o heslu činovníků (vodních obzvláště) povinnost – odpovědnost – kázeň.

A k tomu mi pomáhejte všichni!

Váš Vezír =V=

Obsah čísla:

Téma: vodní skauti v zimě 2



Zprávy ze srazu kapitánů 9



Divoká voda: „Hamerák“ 12



Ostříš? 14



Nymburská Dispoziční četa 20



Ze zápisu 22

Vodní skauti v zimě

Na první pohled se může zdát, že vodní skauti se před mrazem a sněhem zazimují a nevylezou až do jarního tání. Ale také zima nabízí vodním skautům mnoho různých činností, aktivit a možností -

jak všichni víme, led a sníh jsou jen jiným skupenstvím vody.

Právě proto vám toto číslo elektronické Kapitánské pošty přináší několik tipů, co vše můžeme jako vodní skauti přes zimu dělat či jak

se bavit. Metodickou část této eKP pro vás připravili vodní skauti z Libereckého kraje.

Začtěte se do jednotlivých článků a nechte se inspirovat...

red.

Péče o vodácké vybavení

I zima naskytá vodním skautům nepřeberné množství aktivit. Ale kromě zábavy na sněhu je také potřeba ošetřit lodě a zároveň je připravit na další sezonu.

Nastává začátek listopadu a všechna plavidla máme uložena k zimnímu odpočinku v krákorcích. Ale tohle by bylo pro vodáka přeci velmi jednoduché, takže při oddílových podnicích je potřeba opravit rozbité pramice, kterými jsme za sezonu „nabrali“ několik šutrů. Ovšem zrovna u opravy pramic to

není tak jednoduché, protože jen při broušení starého kýlu lítá velké množství štípačného prachu, takže většina plavčků se po dobu dvou dnů zběsile drbe.

Dále je potřeba do plastových lodí vyrobit nové lavičky, zde se většinou projeví vodáckova zručnost, protože to není nic jednoduchého, takže se není čemu divit, když si dva loďníci lámou hlavu půl dne s jednou lavičkou.

Ono se to teď zdá, že toto všechno nemůže na zimu vystačit, ale věř-

te, že je opravdu co dělat, ať už jen úklid loďnice, třídění a zazimování vest, pádel, složení plachet a mnoho dalších činností.

Ani se nenadějeme a už je tu zase jaro a my můžeme s klidem vyrazit na vodu, protože víme, že jsou všechny díry řádně zalepené, pavouci jsou vymeteni a ty, kteří nejsou, hned na prvních peřejích rádi vykoupeme.

Kvído

Pár tipů na zimu...

SKAUT V ZIMĚ A LODĚ:

- provádějte údržbu lodí – opravu lodě v loďnici, opravu sedaček a vlnolamu, opravu plachet, nápisů na lodích
- opravte výstroj – označení pádel, opravte vesty, loďní pytle apod.

SKAUT V ZIMĚ A KLUBOVNA:

- je čas upravit interier klubovny a nástěnky, vývěsky
- nezapomeňte výtvarně pojmout označení materiálu před nadcházející sezonou na vodě
- prostudujte materiály a mapy k expedicím
- prohlubte své dovednosti a znalosti o toku řeky, druzích lodí, záchrane na vodě, první pomoci, uzlovací praxi, vlnkoslávy, základům plachtění

SKAUT V ZIMĚ A TĚLÍČKO:

- vodák týrá své tělo otužováním



FOTO IAN HRNČIŘ - MARBUJEL

a fyzickou námahou kdekoliv (tělocvična, posilovna, bruslárna, házení sněhu, štípání dřeva, řezání ledu)

- za tmy vodák pochoduje přes hory a doly, staví iglů, když vysílením padá do závějí, láká vysláblou zvěř do krmelce nadílkou v úmys-



FOTO JAN HRNČÍR - MARBUEL

lu sám nezahynout hladem uprostřed lesů, zakládá ohně s cílem vyzkoušet si to ve sněhu či sjíždí nesjízdné kopce na pytlicích

- nejdrsnější vodní skauti se pokouší plout na zamrzlých a bezvodných řekách či stavět z dřevěnek ledoborce

- pokud není možné uskutečnit přímo u klubovny plavecký výcvik vč. nácviku záchrany tonoucího, navštěvuje vodní skaut bazény a aquaparky, kde se mírně topí, přehřívá, neví, co má sledovat dřívě, zda pokyny kormidelníka, záchranařů a nebo sličná těla spoře

oděná

- občas se mu podaří hrát míčové hry jako je fotbal, florbal, ragby, které nerozvíjejí jeho tlapky, ale spíše nožky - proto doporučujeme i volejbal, vybíjenou a box, kde plavčíkovy paže sílí.

SKAUT V ZIMĚ A KULTURA:

- chystá dárky pro Mikuláše či Ježíška s upřímným cílem vyrobit co největší pitomost a získat od kamaráda skauta pokud možno nejméně motorovou loď

- trénuje tančení pro případ, že by se jeho kamarádky rozhodly jej pozvat na šibřinky, maškarní či bál, nebo dokonce pleas (čti ples)

- píše dlouhosáhlé odůvodnění rodičům, co by mu měl Ježíšek přinést, kde si na to má vzít úvěr a jak bez značkového označení bude ve vlaku 2. třídy všem ostatním za bláceným vodákům směšný.

Jedno to všechno má společné – vodní skaut vyhlídí první jarní oblevu a neskutečně se těší na slunko, tání, povodně, aby už, už, už byl na té vodě, kterou má tak rád...

Šmudla

Voda třikrát jinak

VODA

Zimní období je ideální pro nácvik plaveckých dovedností v bazénu. Lze se toho učit skutečně spoustu – od klasických plaveckých stylů, přes skoky do vody, šlapání

vody, lov předmětů z hloubky, držování dechu. Vtipné jsou vodní „honičky“, popřípadě rytířské souboje, kdy jedno vlče nese druhé „na koni“ za hlavou. Cílem souboje je udržet se na koni a přitom sho-

dit z koně ostatní rytíře.

LED

Mít v době schůzek dostupnou zamrzlou ledovou plochu znamená užít si spoustu srandy. Mj. je to vhodný prostředek pro trénink rov-





FOTO JIŘÍ BĚLOHRADSKÝ - CAESH

nováhy. Skvělou činností je klouzáni na dálku v různých polohách. Jen je potřeba dbát zvýšené opatrnosti – jednak zkontrolovat, zda je led dostatečně pevný, a hlavně nevymýšlet takové krkolomnosti, při kterých děti popadají na hlavu.

Nalezne-li se někde v ledu díra (přístup k vodě), je též možné zjišťovat charakteristiky vody. My jsme si koupili (pekelně drahé) vodní testovací „lakmusové“ papírky od firmy SERA a testovali vše možné. Dobře se to propojuje s vlčáčkou ekologickou zkouškou Hnědá Panda.

SNÍH

Vše, co je notoricky známé v suchu a teple, lze si trochu okořenit na sněhu. Například rozdělát pořádný oheň dá zabrat o něco víc než obvykle.

Ze sněhu lze také leccos stavět. Kdo nezažil přesání v iglú, je bačkora!

Caesh

Zimní výpravování

Zimní období je pro výpravy stejně příhodné jako jakékoli jiné. Musíme si ale uvědomit určitá specifika: počasí je nevyzpytatelné, ale nepříznivost není důvod se těchto akcí vzdávat.

PLÁNOVÁNÍ ZIMNÍ VÝPRAVY

Při přípravě výpravy je třeba si uvědomit, že:

- slunce zapadá dříve a s ohledem na to musíme plánovat program
- ač přes den svítí slunce, teplota se většinou drží kolem bodu mrazu
- pocitová teplota nemusí odpovídat teplotě na teploměru, při větru významně klesá
- sníh je voda pouze v jiném skupenství, vlhké či promočené

oblečení při zanedbání vede k podchlazení

- při vícedenních výpravách potřebujeme promočené oblečení a hlavně boty sušit
- při pěších výpravách musíme počítat s nižší rychlostí a větší obtížností chůze
- náročnost výpravy musí být přizpůsobena nejslabším
- je dobré mít dostatečné množství teplých tekutin.

Zima je plná událostí, které nám mohou posloužit jako námět na výpravu. Ať už jsou to podzimní prázdniny, Mikuláš, Vánoce, Nový rok, Tři králové a další. I samotná zima poskytuje množství témat na výpravu. Při dostatku sněhu si můžeme zvolit způsob „přepřavý“, a tím zdokonalovat motoric-

ké schopnosti a zvyšovat fyzickou odolnost dětí. Na výběr máme jak pěší výpravy, tak lyžařské (běžky, sjezdovky), sníh lze využít i k sánkování, bobování, pro R+R mohou být zajímavé i zimní plavby.

Náročnost výprav přizpůsobujeme dané věkové kategorii. Pokud pořádně výpravu např. celopřístavní, tedy pro všechny věkové kategorie, počítáme při přesunech s delší dobou pro menší děti. Časovou prodlevu mezi jednotlivými skupinami se snažíme vyplnit programem, který by byl pro mladší příliš náročný či zabral vlčatům a žabičkám příliš mnoho času. Pro ně máme přichystaný jiný program. Skauty, skautky, rovery a rangers můžeme zaměstnat přípravou lehké hry pro mladší.



FOTO LUKÁŠ ARIENT - BODIE

VYBAVENÍ NA ZIMNÍ VÝPRAVU

Každé věkové kategorii popíšeme potřebné vybavení jinak: pro žabičky a vlčata podrobně, pro skauty a skautky stačí vypíchnout nejdůležitější věci a roverům a rangers můžeme dát jen pokyn: „sbal se dle svého uvážení na výpravu.“

Pokud připravujeme výpravu, je nezbytné uvést kromě vybavení i místo a čas srazu a stejně tak i místo a čas návratu. Pokud bychom čas návratu nebyli schopni dodržet, je nutno informovat ro-

diče.

A jaké je vhodné vybavení na jednotlivé typy výprav?

Jednodenní: teplé oblečení – více slabších vrstev, dobré boty, návleky na boty, rukavice + náhradní, čepice, šátek/šála, náhradní ponožky, teplý čaj v termosce, pláštěnka, svačina, peníze.

Více denní - sraz, spacák, karmatka, věci na spaní, hygiena (kartáček, pasta, hřebec, mýdlo), ručník, teplé oblečení, ponožky, spodní prádlo, náhradní oblečení včetně ponožek, spodního prádla,

rukavic, náhradní boty, přezůvky, čepice, 2x rukavice, šátek, šála, ...

TÉMATA ZIMNÍCH AKCÍ

- Mikulášská, Vánoce – Vánoce v různých zemích, staročeské Vánoce, biblický příběh
- dobytí severního pólu
- vánoční nadílka lesní zvěři
- novoroční výstupy
- zimní přechody hor – na lyžích, pěšky, na saních
- expedice po stopách Yettiho
- zimní olympijské hry
- tématem zimní výpravy může být cokoli, co nás napadne a čemu jsme schopni téma připravit program.

HRY NA ZIMU

- koulovaná
- eskymácká honička
- stavba iglů
- ledová sochaři
- výtvarný ateliér – kreslení obarvenou vodou na sněhová plátna
- ledová dráha pro PET lahve
- curling
- zkouška pobytu v lavině (za do držení všech bezpečnostních pravidel!)
- jízdy zdatnosti na běžkách či sjezdovkách.

Fižďa

Riziko pobytu v zimní přírodě

Nejčastější riziko vychází z chladu. Jeho působením vznikají dvě jednotky, co do rizika odlišné.

OMRZLINY

Místní poškození, zejména na koncových partiích těla (konce prstů, boltce, nos). Důležitá je prevence, jdeme-li na výpravu, je třeba dbát na rezervní rukavice, protože čím menší děti, tím pravděpodobněji je promáčí manipulací se sněhem. Čepice v zimě je automatickou podmínkou, je ale třeba dbát, aby kryla i uši. Zejména za větru je vhodné chránit obličej šálou či vysokým límcem (nejen nos, ale i vdechování příliš studeného vzduchu).



FOTO JAN HLÁSNÝ - ĚROUB



FOTO ALENA ŠERHANTOVÁ - FIZDA

CELKOVÉ PROCHLAZENÍ

Co do ohrožení životních funkcí závažnější. Mírnější forma se projeví některou z chorob z prochlazení (nejčastěji postihují dýchací či močové ústrojí), vážnější postižením vitálních funkcí až úmrtím. Se smrtelným prochlazením se lze setkat i v našich podmínkách, zejména ve spojení s požitím alkoholu. Nebezpečné prochlazení může nastat i při teplotách nad nulou. Prevence je v zachování tepelného komfortu (oblečení, v nouzi se obalit termofolií či neprodyšnou/neprofouknutelnou vrstvou – igelitem).

Při plánování každé túry je třeba pamatovat na ústupové trasy, optimálně si ověřit např. zda horské chaty v okolí trasy fungují. Horký nápoj v termosce (kvalitní - ne supermarketové „šunty“) je samozřejmostí. Pozor na plánované vaření horké polévky či nápoje na trase. Může vést k větším ztrátám tepla než je příjem uvařenou tekutinou. Při delších zastávkách buď převléci do suchého, nebo navíc jednu izolační vrstvu, kterou před dalším pochodem opět sundáme. Kvalitní obuv je samozřejmostí.

VYČERPÁNÍ

Obě jednotky podporuje vyčerpání fyzických rezerv organismu.

Na lyžích lze zvládnout větší vzdálenost než když půjdeme pěšky hlubokým sněhem. Pozor na dnes populární chůzi na sněžnicích. Je fyzicky náročnější než obyčejná chůze, netrénovaný člověk ji nemusí zvládnout na větší vzdálenost. energii během pochodu hradíme cukrem (glukóza, čokoláda) raději než tuky (špek). V žádném případě nepožíváme během túry alkohol. Pocit tepla po požití je vyvolán otevřením kožních cév, což vede k větším ztrátám. Naopak jejich stažení, ke kterému při pobytu v chladu dochází je účelný obranný mechanismus, stejně jako třes.



FOTO ALEXANDER POTĚŠIL - SPACÁK

PÁD

Při pobytu v skalnatém terénu nechodíme nezajištěni ke kraji skalního srázu. Jednak hrozí nebezpečí uklouznutí s následným pádem, jednak nebezpečí sněhové převěje přesahující okraj skály. Vstup na ni by opět končil pádem. Opatrnost je na místě i v balvanitém terénu, neboť sníh může zakrývat prohlubně mezi jednotlivými kameny. I když by zde nedošlo pravděpodobně k smrtelnému pádu, zranění dolních končetin může vést k závažnému ochlazení před příjezdem odborné pomoci.

RAMPOUCHY

Pád rampouchů (správně česky střechýlů) či sněhových mas z výšky. Může k němu dojít kdekoli, kde procházíme pod místem, na kterém je sníh nebo se tvoří led (střechy ve městě, převisy, úzké skalní rozsedliny apod.). Sesuv sněhové masy po střeše je většinou doprovázen charakteristickým hlukem. Tady je vhodné se spíš přitisknout ke stěně domu (sníh padá po balistické křivce, tedy dále od stěny). Odlomený led přesahující okraj střechy, převisu či skály bude padat spíš tiše a kolmo dolů, proto se snažíme pod ním neprocházet. Nelze-li jinak, chráníme si hlavu pažemi, batohem apod.

Jezevec

V zimě bez lodí, ale u řeky

Již několik let se v lednu zúčastňujeme sčítání, které je organizováno ČSO. Mezinárodní sčítání vodních ptáků (The International Waterbird Census) je mezinárodní monitorovací program, který probíhá v České republice již od roku 1967 pod záštitou organizace Wetlands International (dříve International Wetland and Waterfowl Research Bureau).

Hlavním cílem tohoto programu je monitoring početnosti vodních ptáků a jejich změn. Takto získané údaje jsou následně využity pro odhad velikosti populací, identifikaci druhů a populací s výraznými změnami početnosti i k vytipování mezinárodně významných lokalit vodního ptactva a návržení opatření směřující k zlepšení jejich ochrany. Zvláštním projektem je sčítání kormorána velkého, který v posledních letech svou populací dělá nemalé potíže rybářům.

V letošním roce jsme kontrolovali dva úseky na Jizerce a tři úseky na Jizeře. Kontrola spočívá v pochůz-

ce v daném úseku a zapisováním počtu vodních ptáků. Nejběžnější druhy ptáků, které se tu v této době vyskytují jsou kachny divoké, skorec vodní, ledňáček říční. V posledních letech se zde stále více setkáváme s volavkou popelavou, která nás letos svým počtem překvapila.

Cesty vedou kolem řeky a není to procházka po vyšlapané cestičce. Mnohdy obcházíme objekty a místa, kde nejde projít i několik stovek metrů, padáme ze strání, vyhýbáme se silničnímu provozu. Počasí hraje také velkou roli. V letech, kdy je opravdová zima, je vodní plocha v celkovém ledovém krunýři a ptáci jsou jen velmi vyjímečně spatřeny u výtoků z továren a jezových propustí. Letos byla řeka volná, a tak bylo užasné pozorovat skorce a jejich neúnavné mizení do ledové vody za potravou. Volavky nehnutě stojící na stromech při vodě a při porušení pomyslné bezpečnostní vzdálenosti odlétající do bezpečí. Ledňáčka čekajícího na nepatrný



FOTO PETR MACHOVEC - MRÁČEK

pohyb pod vodní hladinou. Toto vše však jen při pomalém pozorování, kamenů v řece, křovin a stromů kolem řeky, protože jinak včas ulétají do svých úkrytů.

V našem oddíle se tato činnost stala již určitou tradicí. Výprava k řece na zamrzlé laguny, vodopády s vrstvou sněhové čepice nebo naopak deštiví či nezvykle teplé a slunné počasí má své kouzlo. Vždy čekáme, že uvidíme něco nového a třeba i exotického, protože již mnoho druhů vodních ptáků, které u nás normálně nežijí se občas objeví. Je to i určitá zkouška, splnění daného úkolu, odpovědnosti, ale i odhodlanosti se zúčastnit při nepříznivém počasí. Nehledě k určitému seznámení s druhy vodních ptáků, které mohou na řece a u ní kluci vidět.

Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta z tohoto monitoringu vydává publikaci a v seznamu spolupracovníků je uveden i 42. OVS Kačeři Jilemnice.

V případě, že by se někdo chtěl zajímat o tuto činnost podrobněji, informace získá na webová stránce <http://iwccz.wz.cz>, kde naleznete mj. metodiku a formulář sčítání, seznam úseků, instrukce pro spolupracovníky a výsledky sčítání.

Mráček



30. oddíl VS v zimním období

Jakožto vodní skauti máme náplň schůzek a akcí v teplejším období více méně jasnou, je jí výcvik a tréninky na vodě, jak na pramici P550, tak na kanoi.

V zimním období je však téměř nemožné tento výcvik provádět, proto nadchází čas pro ostatní aktivity.

Náplní schůzek bývá procvičování šifer, hry na sněhu a ledu, zdravotní či úkoly do etapové hry a zaměření na stezky.

Místo schůzek občas chodíme zdokonalovat své plavecké dovednosti do městského bazénu a o víkendu jdeme například zkusit neobvyklý sport - skoky na trampolíně nebo si jdeme zelézt na horolezeckou stěnu či boulder. Jednou za rok se také zajdeme odreagovat na Laser game, někdy jsou tyto akce spojeny do jednoho dne a závěrem bývá filmové zakončení, trvající občas i do ranních hodin, nebo hraní různých stolních her, mezi nejoblíbenější patří například Galaxy trucker, Ligreto



či „Elektrárny“.

Kromě těchto sportovních aktivit chodíme na lyžařské, konkrétně běžkařské, výpravy po Jizerských horách, které jsou k tomu naprosto ideální, nebo na bobovací výpravy. Každý rok o jarních prázdninách jezdíme do Krkonoš na horskou chatu v Dolní Malé Úpě, kde máme velmi výhodné pobytové podmínky a vynikající zázemí a prostory chaty. Chata je velice dobře situována a jezdíme po okolí převážně na běžkách, stavíme sněhové úkryty, které jsou po řádné sněhové bitvě důkladně zbořeny, a skokánky ve stráni, po které se proháníme na bobech, saních a běžkách.

Každoročně se koná pokus o dobytí Sněžky a v drtivé většině případů se alespoň část výpravy odhodlá k výstupu i přes nepřízeň počasí.

Do programu jsou také zařazeny různé disciplíny jako je slalom na lyžích (běžkách), biatlon či „skialpinistický“ triatlon, skoky na lyžích, bobová dráha a různé další bláznivé soutěže. Večery jsou příjemnější hraním přemýšlivých her (Česko, tradiční Úpská inteligence, kde se ke každému zadání - město v Evropě, řeka v Americe, filosof, atd. vylosuje písmeno a ten, koho jako prvního napadne uznatelná věc, dostává bod a na konci hry se body mění za kousky sušenek či čokolád), klasických stolních her (Dorn, Galaxy trucker, Ligreto, Závazky, Citadela, ...) nebo Twistera.

Na jaře, kdy začínají tát ledy, pak pramici přeměníme na ledoborec a vyrazíme lámat ledy na přehradu.

Bodie



Co vše se událo na srazu v Plaňanech?

Ještě jste se neprokousali zápisem ze srazu v Plaňanech? Nabízíme vám zkrácený přehled toho, co v něm můžete najít. Ať už jste tam byli, ale nemohli jste být na všech místech zároveň, nebo jste tam nebyli vůbec a rádi byste se dozvěděli o co jste přišli, čtěte dál.

LODNÍ A ZÁVODNÍ KOMISE

Lodní a závodní komise řešila odcizení stěžně a dalších součástí vybavení Severky ze skladu ORJ Plzeň-město. Po zjištění přesného rozsahu škod bude provedena náhrada chybějících částí financovaná z pojistky. Komise dále provedla následující úpravu pravidel závodu Přes tři jezy: „Lodě, které závodí, mohou zvolit sjetí propusti Staroměstského jezu, nebo jeho přenesení předepsaným způsobem. Lodě, které byly před tímto jezem diskvalifikovány pro přijetí cizí pomoci, povinně na tomto jezu přenášejí.“ Rozhodla i o termínu dalšího SKARE, které se bude konat na Seči 29. 4. – 1. 5. 2011.

INFORMAČNĚ-PROPAGAČNÍ KOMISE

Na webu HKVS bude zprovozněna galerie fotografií a videí pro vybrané fotografie z větších akcí. Na oslavy 100 let vodního skautingu se připravuje logo, dále je možné zapojení se do aktivit v rámci projektu Skautské století. Pro Navigamus 2012 je zřízena doména navigamus2012.skauting.cz. Komise doporučuje zřídit doménu www.navigamus.cz, která by sloužila jako centrální úložiště dat o všech ročnících Navigamu a zároveň jako pomoc pro organizaci dalších ročníků.



FOTIA N TĚTO STRANĚ MILAN NĚMEC - STOPAŘ

FÓRUM MLADÝCH

Fórum mladých považuje za důležité zlepšit informovanost VS o činnosti HKVS, mimo jiné pomocí funkčních krajských kapitánů. Dále očekává dokončení vodácké části Nového výchovného programu Junáka, včetně metodické podpory. Nabízí také pomoc s konkrétními menšími úkoly, které by byly zveřejňovány prostřednictvím emailové konference.

VÝSLEDKY VOLEB

Proběhly volby do **Hlavního kapi-**

tanátu vodních skautů s následujícím výsledkem:

- Vladimír Cvrček – Vezír, hlavní kapitán (přístav Flotila Liberec)
- Kateřina Kaderová – Liška, zástupkyně hlavního kapitána (přístav Omaha Plzeň)
- Jan Fischer – Hvězdář, organizační zpravodaj (5. středisko Modřany)
- Zuzana Pozlovská – Pumpa, výchovná zpravodajka pro dívčí kmen (přístav Neratovice)
- Pavel Bár – Pavlík, výchovný





zpravodaj pro chlapecký kmen (přístav Žlutá ponorka Třebíč)

- Jana Kalčevová – naJa, hospodářka (4. přístav Praha)

Členové **revizní komise KVS:**

- Roman Patočka – Čajíček
- Katarína Baboová – Žížala (oba přístav Maják Liberec)

Uskutečnily se také volby 6 členů **Sboru nositelů Řádu Stříbrného bobra:**

- Šipka – Jablonec n. Nisou
- Žoržet – Ostrava
- Ikra – Kolín
- Děda – Pardubice
- Mao – Jablonec n. Nisou
- Pinda – Plzeň

Představeným sboru se následně stal Jaroslav Vondra – Děda.

DALŠÍ PROGRAMY

Před volbami byla také detailně prezentována práce odvedená odstupujícím HKVS. Popsat vše by vydalo na další článek, zmíním tedy jen několik příkladů. Jistě vám neuniklo vydání Nováčka pro vodní skauty a skautky či nová podoba eKP. V oblasti pořádání akcí se postupně proměňuje podoba ÚSK, proběhl mimo jiné závod Přes tři jezy a SKARE, letos se u nás konal i seminář evropských vodních skautů Eurosea 10.

Dalším zajímavým programem bylo seznámení se s tématy diskuze před Valným sněmem, který se bude konat v dubnu 2011: apolitičnost Junáka, název organizace, vhodná či nevhodná modernizace Junáka, kroj aj. Tato diskuze bude pokračovat na jarním srazu.

„Vzdělávacích bloky“ se věnovaly novému programu (stezka pro skauty a skautky, stezka pro vlčata a žabičky), předškolní výchova, hospodaření, personalistika, tvořivost v oddíle a sportovní aktivity.

Diskutovalo se také o budoucnosti vodních skautů a o Navigamu 2012. Čas zbyl i na odpočinek – procházku po okolí a bál.

Všechny podrobnosti najdete na webu HKVS v podsekcí Zápisy, kde je ke stažení zápis i se všemi přílohami.

Liška

Rověři, víte, co jsou srazy kapitánů?

Redakce Kapitánské pošty získala dopis, který po skončení plaňanského srazu kapitánů poslala jedna z účastnic roverům a rangers ze svého přístavu. Po dohodě s autorkou publikujeme jeho části i pro naše další čtenáře (nejen) z řad R+R...

Co je to vlastně sraz kapitánů a kapitánek vodních skautů?

Málokdo z vás tam někdy byl a nejspíš si jistě, jestli máte dostatek informací a tak jsem se rozhodla dát si jednou tu práci a nějaké info vám sepsat...

- srazy se konají dvakrát do roka, vždy na jaře a na podzim, termín se dává vědět asi půl roku předem
- účast na srazech je doporučena všem vedoucím vodních oddílů i dalším činovníkům
- sraz býval především „konferencí“, dohadováním starších kapitánů o ne zrovna atraktivních tématech; dnes je to vzdělávací akce, kde se potkáte se spoustou známých, máte možnost zkontaktovat vodní skauty z celé republiky, vyřešit problémy, které vás trápí, dozvědět se, co se děje v hnutí, a to nejen vodáckém, podílet se na tvorbě nového programu, závodů, Navigamu, ale třeba prostě jen přijet a dozvědět se, co je nového a jaké to na takové akci je
- poslední dva roky jde úroveň brutálně nahoru, účastníci se omlazují, vedení a pořadatelé také, většina z nás se podílela na přípravě a pracuje se na externích kvalitních lektorech jednotlivých programů
- jarní srazy by měly být zaměřené víc na vodu (doprovodné programy nejen o tvořivosti, pohybu, poznávání okolí, psychologie, komunikace apod., ale také k plachtění, divoké vodě, záchraně apod.)
- podzimní srazy by měly obsahovat bál či ples – letošní se moc nezdařil, o to víc se budou organizátoři snažit příští rok
- když člověk nechce, nikdo ho tam nenutí nic dělat, můžete se jet jen podívat, vzdělávat se a tak. Pokud naopak máte chuť se do něčeho zapojit, tak zde dostanete neskuptečné množství příležitostí a kontaktů
- srazy bývají trochu paradoxně na-

prósto skvělá příležitost jak se vidět nejen s lidmi z celé republiky, ale hlavně s lidmi ze svého kraje

Co se tentokrát řešilo důležitého?

- Navigamus bude v Plzni, pořádá ho Plzeň a jeho plzeňský tým, ukazovali nám už fotosnímky tábořiště apod., tématem je Titanic
- shání se lidi do týmu ke Kapitánské poště na všechny pozice (komunikace s oddíláky, grafika, text, editace, ...)
- shání se servis klidně jen na cíl nebo start na Tři jezy - kdo tam jezdíte rádi jen pokecat, prosím zauvažujte nad kombinací s drobnou pomocí
- hodnotilo se Eurosea 2010 (mezinárodní setkání vodních skautů - jen vedení a delegátů), fakt vysoce postavená akce a pro ČR byla obrovská pocta něco takového hostit – proběhlo v září v Plzni
- hodnotily se Tři jezy, některé informace se uváděly na pravou míru
- řešila se tzv. předsněmovní diskuse – tedy dozvěděli jsme se, že bude sněm (nevodácký) a jaká témata se tam budou řešit (kroje, dámské střihy, název naší organizace, logotyp, ...) a měli jsme možnost vyjádřit svůj názor

Co bylo v dalších programech?

Kavárna, countrybál, taneční, ručičkové či kreativní programy, procházka po městě a výlet na zámek, programy k různým stupňům stezek a předškolní výchova, stmelovací krajská hra, personalistika, hospodaření, Navigamus, možnost vyjádřit se k čemukoliv a spousta vložených informativních programů k činnosti vodních skautů, kapitanátu pro nás, kapitanátu trochu mimo nás apod.

Pokud jste měli tolik sil, že jste si to přečetli až sem, tak blahopřeji a za sebe strašně moc děkuji. Až bude na konci března další sraz, tak třeba už budete trochu tušit, na co jste vlastně zvaní...

K.

Ozvěny srazu aneb sraz v číslech



Pojďme se podívat na sraz lehce statistickým pohledem aneb zjistíte, s kým jste to vlastně na srazu byli. Kolik účastníků se nakonec sešlo, jaké kraje byly nejpočetněji zastoupené či které programy byste nejvíce uvítali na příštích srazech.

Srazu se zúčastnilo celkem 92 účastníků, 10 členů servistvu a 8 návštěv. Jasně převažovali zástupci mužského pokolení (71) nad ženami a dívkami (39).

Nejvíce, 29% účastníků přijelo ze Středočeského kraje, 19% z Libereckého, 12% z Vysočiny, po 11% z Moravskoslezského a z Pardubického kraje, 6,9% z Plzeňského, 3,9% z Karlovarského, po 2,9% z Jihomoravského a z Prahy a konečně po 1% ze Zlínského a z Jihočeského kraje.

Žádný zástupce nepřišel z Olomouckého, Královéhradeckého a Ústeckého kraje.

Nejmladšímu účastníkovi bylo 17 let, nejstaršímu 80 let. 8,8% účastníků bylo starších 70 let, 54% účastníků bylo mladších 30 let.

V internetovém hodnocení (37 zúčastněných) jste na sebe prozradili, že 59% pracuje s dětmi pravi-

delně, 27% jen občas a 14% vůbec.

A jak dopadlo hodnocení programů? Obecně vzato pozitivně, což nás samozřejmě potěšilo. Na předních příčkách se umístily následující programy:

- panenky UNICEF (nízký počet hodnotících) – 1
- informační a propagační komise (nízký počet hodnotících) – 1
- večerní procházka – 1,12
- sport (nízký počet hodnotících) – 1,13
- tvořivost (nízký počet hodnotících) – 1,17
- výlet Radim – 1,23
- minitaneční – 1,26

Moc děkujeme za váš čas při vyplnění papírového i internetového hodnocení a obzvlášť za cenné připomínky, které pomohou vylepšit příští srazy.

V neposlední řadě je třeba také zmínit, jaké programy by vás nejvíce lákaly na dalších srazech. Co se týče toho nejbližšího, jarního, který by měl být více zaměřen na vodácké dovednosti, hlasování bylo dost vyrovnané. Nejvíce, 17 hlasů, získal program zaměřený na bezpečnost na vodě. Hned v závěsu za ním je divoká voda s 16 hlasy. Plachtění i technika pádlování a pramice získaly shodně 15 hlasů. Na posledním místě se umístila záchrana s 11 hlasy. Teď již záleží na pořadateli příštího srazu, jaké bude mít podmínky a vybavení, a který z programů se nakonec uskuteční.

Na dalších srazech byste nejvíce uvítali trojlístek programů na témata vedení porad a komunikace v týmu (22 hlasů), psychická bezpečnost – co to je, proč bychom se jí měli v oddíle věnovat? (21 hlasů) a zážitková pedagogika – pracujeme s ní správně? (19 hlasů). Práce se specifickými dětmi dostala 12 hlasů, vývojová psychologie 8 a roverský program 6. Vynasnažíme se sehnat kvalifikované lektory a minimálně nejžádanější oblasti do

programu zařadit. Určitě uvítáme jakékoli další nabídky, nápady či kontakty na vhodné lektory.

Pokud se podíváme na sraz očima všech registrovaných vodních jednotek, zjistíme, že přijeli zástupci přibližně jedné třetiny z nich. Je to určitě povzbuzující výsledek, ale rádi bychom příště oslovili i zbylé dvě třetiny.

Jaký bude následující sraz? Pokoříme hranici 100 účastníků? Přijedou i zástupci z prozatím „neznámých“ končin? To vše záleží především na vás! Za programový tým slibujeme, že se budeme snažit, aby byl sraz minimálně stejně kvalitní jako tento (a pokud možno ještě lepší) a už teď se na vás všechny těšíme!

Liška



Hamerský potok - „Hamerák“

Jako každý rok se naše partička vydala na nejklassičtější z klasických pravidelných vodáckých akcí, a to sice na Hamerský potok. Každoročně v půlce září se otevřou stavidla Ratmírovského rybníka a stovky vodáků se vydají na splutí a závod ČPV, který se letos jel už po padesáté (!). Hamerák nabízí dva úseky divoké vody, první, který začíná od rybníka, měří asi 2 km a dosahuje obtížnosti WW 3, a druhý úsek, který na něj navazuje, je dvakrát tak delší, ale o to lehčí, vyskytuje se na něm pouze několik peřejí WW 2.

První úsek tvoří hlavně 4 kaskády, které se zde starají o největší zápravu vodáků. První kaskáda začíná skoro hned pod hrází rybníka, kde se nasedá. Je tu poměrně velká laguna s proudem, který vzniká díky výtoku vody z rybníka a nejednoho pádlera už potrápil. Potom, co si sjedete menší jízek, si to valíte rovnou k první kaskádě. Cesta je poměrně úzká, ale dá se sjet na pádle, jen se vyhýbat kamenům. Dál Hamerák pokračuje poměrně klidně k druhé kaskádě v pořadí. Tady už jsou postavené i zajímavé branky, jejichž průjezd není úplně zadarmo, ale jde to. Sama dvojka je poměrně krátká, ale bacha na šutry pod vodou.

K třetí kaskádě to chvíli trvá, ale je to mírná voda. Když se tro-



FOTO ADAM BLAŠČÍK

chu rozteče, tak máte jasno, že se blížíte ke třetí. Ta je v zatáčce a je zde poměrně dost místa, Hamerák se trochu rozšiřuje. Čeká vás jednoduchý esíčkovitý průjezd, dost vody a ani ne tolik šutrů. Pod kaskádou navíc klidná voda tvořená vzdušným jezu 100 metrů od ní.

Jez není žádný problém. Je to jenom asi metrovým stupeň, který se dá jet prakticky po celé délce, ovšem spodní hrana je trochu rozbitá, takže bych doporučoval jet někde vlevo nebo úplně vpravo (dole ale bacha na strom na břehu).

Odsud už je to opravdu jenom kousek k nejněžlivnější čtvrté kas-

kádě. Kdo má foťáky, jde fotit, protože ta podívaná stojí za to. Nájezd je vlevo hned vedle šutru (lepší borci si to dají i vpravo kolem šutru) rovnou do válce, který vodáky rozhází na různé strany. Takže buď skončíte velmi dobře a chytíte pravou stopu a pak už se jenom vezete dolů a dáváte bacha na šutráky, nebo vás vypláchne vlevo a můžete se těšit na seznamovačku se zdejšími populárními šutrem „Magnetákem“. Na něj to ovšem většinou táhne i když jedete pravou stopu. Rád převrací nezkušené vodáky a ještě intimněji se seznamuje s těmi plavajícími. Dole pod kaskádou naštěstí pořadatel zajišťuje záchranu, takže je o bezpečnost postaráno.

Poté už Hamerák pokračuje klidným úsekem až do Dvorečku, kde je první překladiště přeživších vodáků.

O zbylé části nemá cenu se více rozepisovat. Klidná plavba až do Jindřiše, ze které v kajaku spíš bolí nohy, než že by zde na malých peřejích čekala nějaká sranda.

Letos poprvé jsme se na Hamerák nevydali jen na jeden den, ale rozhodli jsme se na něm strávit celý víkend. Páteční odjezd proběhl pouze s hodinou a půl dlouhým



FOTO ADAM BLAŠČÍK



zpožděním, což lze považovat za úspěch, a tak v půl sedmé už vyrážíme z Kolína autem naloženým loděmi, hydrem, jídlem a pitím. Páteční večírek jsme zahájili v autě a po příjezdu na místo v něm pokračovali v místní putyce, kterou jsme však záhy díky značně vyvinuté společenské únavě opustili poměrně brzo a šli spát do auta.

Ráno doráží ve druhém autě zbytek osazenstva, včetně dětí z oddílu, a tak okolo deváté pomalu procitáme, chvíli zevlujeme u stánků s vodáckým vybavením, a pak už se oblékáme do hydra a vyrážíme na vodu. Pácháme čtyři parádní jízdy a je tu odpoledne a vypínají nám

vodu. Jízd by šlo dát víc, ale vzhledem k tomu, že děti jeli s námi na gumě, jsme dali přednost pohodovým jízdám beze spěchu. A navíc nám některým po včerejším večírku nebylo moc hej. Zpátky na start nás odvážely autobusy s vlekem na lodě, které pendlovaly mezi startem a cílem. Občas byl sice boj, dostat loď na vlek kvůli velkému počtu lidí, ale i tak je MHD (Místní Hamerská Doprava) super.

Večer si opět nenecháváme ujít večírek, ale jsme dost unavení, a tak jdeme brzo na kutě (kromě Slundy, který s Brňákama halekal na celý kemp do dvou do rána!).

Nedělní den probíhá podle více-

méně stejného scénáře jako sobotní a opět dáváme dáváme čtyři parádní jízdy, dokud nejsme úplně unavení.

Pak následuje už jen otravné pákování věcí a odjezd domů. Cestou ještě kousek odtáhneme kamaráda s porouchaným autem a jsme doma. Hamerák je super a určitě se na něj vydáme i příště, hlavně kvůli úžasné atmosféře.

Jan Motýl

www.poutnicikolin.cz
info@poutnicikolin.cz



HAMERSKÝ POTOK:

POPIS TRASY A ZAJÍMAVOSTI: trasa vede z Malého Ratmírova přes Dvoreček (nejzajímavější část) až do Jindřiše, část Ratmírov – Dvoreček se dá zvládnout i několikrát za den, největším lákadlem této vodácké slavnosti jsou zajisté 4 kaskády v první části potoka, dále je to pak pěkné zalesněné údolí na podzim, což dotváří celou atmosféru akce, mHd – místní Hamerská doprava: rarita této akce, pendlující autobusy svázejí vodáky z Jindřiše i z Dvorečku zpátky na start, součástí této dopravy je i místní úzkokolejná železnice, svezení stojí za to.

OBTÍŽNOST: WW 1 – 3

NÁSTUPNÍ MÍSTO: Malý Ratmírov - Loc: 49°8'35.416"N, 15°7'9.659"E, Dvoreček - Loc: 49°9'3.588"N, 15°6'21.827"E

VYSEDACÍ MÍSTO: Dvoreček – Loc: 49°9'3.588"N, 15°6'21.827"E Jindřiš - Loc: 49°8'57.091"N, 15°3'39.57"E

SÍJZDNOST: pouze v plánovaný termín (druhý nebo třetí víkend v září), vhodné pro všechny zavřené lodě mimo raftů (Hamerák je poměrně úzký)

DALŠÍ INFO: <http://www.hthsystem.cz/hamerak/> - TJ Bohemians Praha, www.hydromagazin.cz

Základní nastavení fotoaparátu a jeho ovládání

První díl seriálu o fotografování se bude zabývat jednotlivými typy fotoaparátů a možnostmi jejich nastavení. Předem se omlouvám za značně technicky pojatý článek, ale příští díly již budou praktičtější a trocha teorie na začátku usnadní pochopení dalších článků.

Dřív než se pustíme do popisu věcí, co se dají na fotoaparátu nastavit, bylo by dobré se zamyslet nad tím, jaké fotoaparáty jsou na trhu a pro koho je ta která skupina určena. Z toho nám také vyjde, co od toho kterého fotoaparátu můžeme očekávat.

Nejrozšířenější jsou fotomobily (mobilní telefon vybavený fotoaparátem) a jednoduché kompakty „point and shot“ (namíř a foť). V této skupině nemůžeme očekávat příliš složitá nastavení parametrů fotografování, protože cílovou skupinou jsou lidé, kteří chtějí především pěkné fotografie a vlastní focení pro ně není primárním cílem. Za příhodných podmínek tyto fotoaparáty fotí velmi dobře.

Do další skupiny bych zařadil pokročilé kompakty a různé ultrazoom fotoaparáty. Ty již bývají vybaveny pokročilejším nastavením a zpravidla také disponují lepším objektivem. S fotoaparátem této kategorie si již můžeme s fotografií skutečně vyhrát.

Nad kompakty stojí základní zrcadlovky a nová kategorie zrcadlovek bez zrcátka. Zásadní výhodou



FOTO ZDENĚK JANČÍK - JÁNOŠÍK

Ukázka krátkého času expozice.

těchto fotoaparátů je možnost výměny objektivů, což nám umožňuje zvolit si ideální objektiv na danou scénu. Takový objektiv již nemusí být kompromisem mnoha protichůdných požadavků a může proto být kvalitnější. Druhou významnou výhodou je větší čip, který umožní práci s hloubkou ostrosti a má menší šum při vyšší citlivosti. Co to přesně znamená hloubka ostrosti a jak funguje citlivost, vysvětlím v nějakém dalším článku.

Na úplném vrcholu stojí profesionální fotoaparáty (zrcadlovky nebo středo a velkoformátové přístroje). Ty se od základních zrcadlovek odlišují především cenou a zpracováním (často mívají pohodlnější ovládání, rychlejší ostření, větší hledáček a bývají odolnější).

Teď, když víme, co můžeme očekávat od jednotlivých fotoaparátů, se můžeme pustit do popisu, jak takový fotoaparát funguje, což

nám potom pomůže pochopit základní fotografické režimy. Fotoaparát obsahuje několik základních prvků: objektiv, clonu, závěrku a snímací prvek (dnes většinou CMOS nebo CCD čip, dříve film).

Objektiv slouží k zobrazení snímané scény na snímacím prvku. Tato dvojice má zásadní vliv na ostrost fotek. Clona spolu se závěrkou zase umožňují řídit množství světla dopadajícího na snímací prvek. Clona udává velikost otvoru, kterým světlo prochází, a čas otevření závěrky určuje, jak dlouho bude na snímací prvek dopadat světlo.

Většina pokročilejších fotoaparátů je vybavena čtyřmi základními režimy: automatický (značen P), prioritou clony (A), prioritou času (S) a manuálním režimem (M).

V automatickém režimu si fotoaparát vše nastavuje sám, což je důvod, proč tento režim nejčastěji používají začínající uživatelé. V re-



FOTO ZDENĚK JANČÍK - JÁNOŠÍK

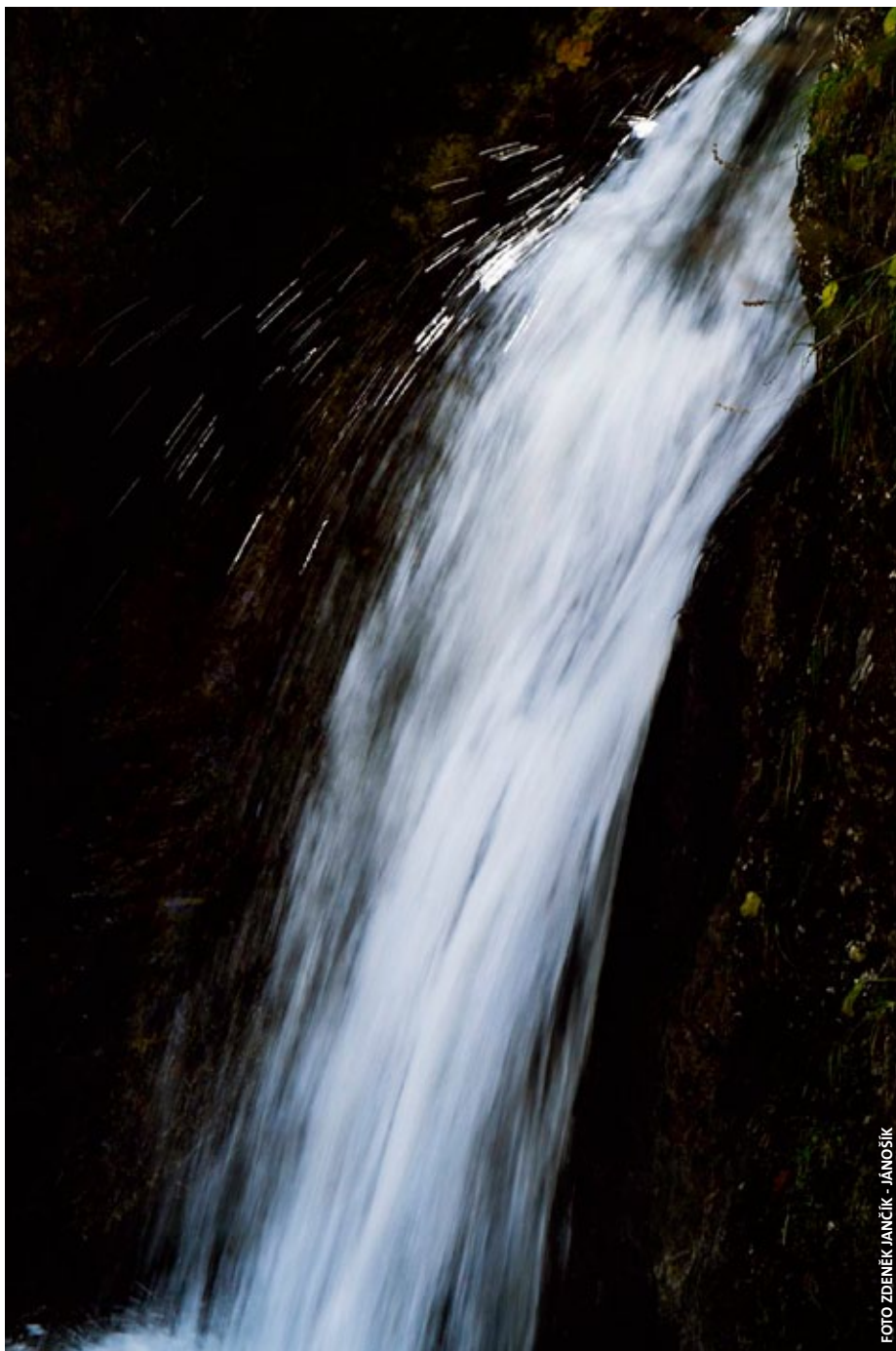


FOTO ZDENĚK JANOŠÍK - JANOŠÍK

Vliv času expozice na výslednou fotku - doba otevření závěrky je pěkně vidět na letu kapky.

žimu priority clony nebo času si můžeme volit jeden z parametrů a druhý si fotoaparát sám dopočítá. Tyto režimy již umožňují kreativní práci s expozicí, proto jsou nejpoužívanější mezi pokročilými fotografy (zvláště režim priority clony).

V manuálním režimu si můžeme nastavit vše. Proto je tento režim nejčastěji používán v případech, kdy máme nějaké speciální požadavky (noční focení, focení s bleskem, panoráma) na expo-

zici a nechceme, aby automatika fotoaparátu zasahovala do jejího nastavení.

Kompaktní fotoaparáty a některé zrcadlovky disponují také takzvanými motivovými programy (krajina, portrét a mnoho dalších). Tyto programy mají uživatelé zjednodušit nastavení fotoaparátu pro focení typických scén. Jejich využití je ale, podle mého názoru, značně zdlouhavé (musí se zpravidla nastavovat složité v menu) a znalý fotograf je většinou schopen do-

sáhnout stejného výsledku vhodným nastavením fotoaparátu.

Zajímavou specialitou, zvláště digitální fotografie, je nastavení bílé barvy (WB = white balancy). Jde o to, že se nastaví jaká barva má být brána jako bílá. Jistě znáte ty namodralé fotky focené někde ve stínu, fotky scén osvětlených ohněm nebo svíčkou zase mívají nádech do oranžova. Lidský mozek si sám posouvá barvu tak, aby bylo bílé to, co má být bílé. Je tomu tak, protože my podvědomě víme, co má být bílé, ale fotoaparát to neví, a proto se někdy splete.

Poslední věcí, o které bych se chtěl zmínit, je vztah zoomu a ohniskové vzdálenosti. Ohnisková vzdálenost je základním parametrem objektivu. Udává se v milimetrech a často se udává ekvivalentní ohnisková vzdálenost na klasickém kinofilmu. S digitálními fotoaparáty je totiž ta potíž, že každý má jinak velký snímací prvek. Aby se objektivy daly mezi sebou srovnávat a aby se v tom fotografové se zkušenostmi z dob kinofilmu vyznali, uvádí se právě ekvivalentní ohnisková vzdálenost na klasickém kinofilmu. Ohnisko objektivu vlastně udává, jak moc objektiv přibližuje. Čím je ohnisko větší, tím se zobrazený objekt zdá být blíže (objektiv funguje jako dalekohled, užitečné při focení zvířat ve volné přírodě apod.) a čím je ohnisko menší, tím větší úhel záběru máme a tím více se nám toho na fotku vejde (to je užitečné při focení budov a skupin lidí). Pojem „zoom“ označuje buď objektivy s proměnnou ohniskovou vzdáleností, nebo jde o poměr nejkratšího a nejdelšího ohniska objektivu. Například, když vezmu objektiv s desetinásobným zoomem, může jít o rozsah ohnisek například 28 až 280 mm nebo také 32 až 320 mm.

Pokud by vás nějaké téma zajímalo hlouběji, klidně nám napište na email ostris@zlutaponorka.com a my se pokusíme dané téma začlenit do dalších dílů seriálu.

Janošík

Táborová část Kapitánské lesní školy: 6. 8. - 15. 8. 2010, Stvořidla

Zahájili jsme tradičně setkáním v záchrané stanici Pavlov, kde se měla konat brigáda v areálu stanice. Ráno jsme však marně čekali na správce, což jsme přičítali hustému dešti v domění, že nás v tomto počasí nechtějí nechat pracovat. Změna nastala po našem telefonátu do tábora, abychom se zeptali, kdy nám bude přivezeno jídlo. Bylo nám sděleno, že na jídlo můžeme zapomenout, že v táboře mají jiné starosti než náš hlad a že by jsme si měli pohnout než odplavou i se stany. Během několika minut jsme byli zabaleni a vyrazili do táborové základny. Když jsme dorazili do tábora, nevěřili jsme vlastním očím, tábořem protékalo asi 20 cm vody, kterou nadělil poměrně vzdálený potok, jehož voda se nevešla do koryta a po příjezdové cestě se dostala nad tábor a skrz něj to vzala do Sázavy.



Vzhledem k tomu, že někteří jsme již měli věci složené ve stanech a v kuchyni jídlo nakoupené

dopředu na pár dní, začali jsme zachraňovat, co šlo a posléze pacifikovat vodu, kterou jsme donutili, aby tekla okolo tábora a vynechala náměstí a naše stany. Voda do večera opadla a na nás čekala řada úkolů, které jsme chtěli stihnout. V neděli jsme posádky lodí (Santa Maria, Pinta, Nina - objevovali jsme Ameriku) odvezli zpět do Pavlova, abychom začali tak, jak jsme měli v plánu. Posádky dostali na cestu protikurdějové dávky kysaného zelí a odešli (odpluli) objevovat Ameriku. Cestou měli katalogizovat objevené přírodniny a dokumentovat cestu pro příští generace. V táboře na ně čekali místně příslušní domorodci, aby s nimi provedli výměnný obchod. Večer se konal zahajovací oheň.



V pondělí jsme podlehli pohledu na valící se vodu a vyrazili na ní. Jako první ještě před snídaní vyrazili 4 dobrovolníci na testovací jízdu raftem, aby zhodnotili možnosti jízdy na kajacích a kánoích. Bylo rozhodnuto, že zkušeni pojedou na kánoích a kajacích a méně zkušeni budou jízdu zajišťovat z raftu. Stálo to za to, a tak jsme to stříhli ještě jednou a na raftu vystřídali ty, na které nezbylo místo při první jízdě. Raft vždy čekal pod peřejí



a počkal až dorazí poslední a vyrazil zase dál a zase čekal, tak to šlo až skoro do kempu, protože peřeje při téhle vodě končili až tam. U tábora se dalo vjet až na louku a tak vystupování bylo celkem jednoduché, i když po molu nebylo ani památky. Odpoledne byla na programu návštěva z Ovčina (Bára) a povídalo se a diskutovalo o vzdělávání a odpoledne byla na programu relaxace.

V úterý byl na programu výcvik KPR a transport raněných, odpoledne se jelo dolů po Sázavě až na tábořiště kolíňáků a odtamtud





museli posádky vyrazit zpět po svých s různými úkoly cestou.

Ve středu byly na programu výchovné stezky a doplňky pro vodáky, které nám přijel přednášet Pavlík a organizace vodních skautů a historie vodního skautingu, které nám přednášel Vežíř. Jeho přednáška byla přerušena nezdařeným prvosjezdem nedalekého potoka, kdy tři nezodpovědní kajakáři přecenili své síly a skončili rozházení v potoce. Rychlá akce a jejich transport na místo, kam se dostane RZS byla dílem několika minut.

Odpoledne se zajelo na jez do Ledče nad Sázavou a využilo se vysoké vody pro zdolávání šlajсны

bokem, tento styl si vyzkoušeli všichni frekventanti i přítomní instruktoři. Samozřejmě se to neobešlo bez nechtěného koupání a smíchu ostatních. Večer se konal „oheň frekventantů“, který byl plný zábavy a humoru tak vlastního skautského mládí.



Ve čtvrtek byla přednáška z meteorologie a opět jízda na Stvořidlech, kde voda nechtěla celý týden opadnout. Večer byla příprava na páteční výlet do lomu.

V pátek se odjelo do lomu „Na pětce“ kde probíhalo potápění, jízda po laně a nácvik eskymáckých obrátů, do tábora jsme se vrátili až navečer.

V sobotu se jela rozlučková jízda na Stvořidlech, posádky absolvovaly nízká lana, tvořili krokouše nebo jiné a tábor se připravoval na zítřejší bourání. Večer byl závěrečný táborový oheň, po kterém byla

rozlučková párty.

V neděli se zbouřil tábor, uklidili podsady a vše, co bylo potřeba, a po poledni jsme se rozloučili a vyrazili k domovům.

Děkuji instruktorům a lektorům za jejich nasazení, které přispělo ke zdárnému průběhu lesní školy, frekventantům za jejich přístup a vysokomýtským skautům za zapůjčení tábořiště a 4. přístavu za zapůjčení lodí a vybavení pro frekventanty.

Vladimír Kingkong Kučera,
vůdce KLŠVS 2010



Zkouškový víkend lesní školy a Tři jezy

Zkouškový víkend se konal na Žižkovské základně Křížek 24.-26. 9. 2010, budoucí kapitáni nenechali nikoho na pochybách a prokázali dobrou připravenost jak při testech, tak při ústním zkoušení. V neděli pak byla záchrana v bazénu, kterou také prošli všichni bez ztráty kytičky. Vzhledem k tomu, že závod Přes tři jezy se jel v úterý, lesní škola zajistila

na pondělí slalomový kanál, kde část frekventantů, kteří nebyli na prvním víkendu, dodělali záchranu na tekoucí vodě, a tím pádem všichni frekventanti + jeden, který dělal jenom zkoušky, splnili podmínky kapitánské zkoušky, a tím přibýlo 16 nových kapitánů. Všem upřímně gratuluji.

Závodu Přes tři jezy se část frekventantů zúčastnila jako závodníci

a část jako tradičně zajišťovali různé posty, záchrana pod prvním jezem, rozhodčí na jezech, sběr čísel v cíli a jiné. Za dobře odvedenou práci a reprezentaci Kapitánské lesní školy všem zúčastněným děkuji.

Vladimír Kingkong Kučera,
vůdce KLŠVS 2010



FOTO: ARCHIV KLŠVS

USPOŘÁDEJTE JARNÍ SRAZ KAPITÁNŮ PŘÁVĚ U VÁS!

Máte chuť uspořádat u vás jarní sraz VS? Je nejvyšší čas zkonkretizovat vaši nabídku a do předvánočního rozšířeného zasedání HKVS na Tortuze ji podat oficiálně.

Nabídka bude obsahovat následující informace:

- kdo se o pořádání uchází (město, přístav, zodpovědná osoba)
- kde by se sraz konal (specifikace ubytování včetně odhadu nákladů)
- jaký vodácký program jste schopni zajistit (viz preference v článku Ozvěny srazu – sraz VS v číslech publikovaném na webu HKVS a v eKP).

Od organizátorů očekáváme především zajištění zázemí a programu na vodě, o zbytek se postará programový tým srazů VS. Samozřejmě je však nutná úzká spolupráce všech zúčastněných. HKVS doporučuje uspořádat sraz 18.-20. 3. 2011. Dřívější termín byl zvolen s ohledem na dubnový Valný sněm Junáka.

Návrhy podávejte mailem na hkvs@googlegroups.com nejpozději do 9.12.2010. Na Tortuze se následně rozhodne, kdo bude pořádáním srazu pověřen. Všem zájemcům předem děkujeme.



LISTOPADOVÉ NA NEWS

Na jeden víkend Mimoněm



Námořní akademie naučí mnohému. Přesvědčit se o tom mohli na vlastní kůži kadeti, kteří se v termínu 8. - 10. 10. 2010 zúčastnili „výcvikového víkendu“ v Mimoně. A že byli opravdu mimo, je nevyvratitelný fakt.

V pátek večer jsme se začali sjíždět z různých koutů naší drahé matičky republiky. Postupně jsme se potkávali ve vagónech Českých drah a v České Lípě jsme již byli téměř kompletní. Po příjezdu do Mimoně jsme se všichni shledali na náměstí 1. máje a odtud jsme se vydali ke Skautskému domu. O půl osmé jsme nedočkavě stepovali před vchodem vzorně seřazeni do čtyř zástupů podle vachet. Rozřazení do kajut proběhlo bez jediného zádrhelu.

Připraveni na nástup jsme očekávali signál píšťalky. Dočkali jsme se – nejen nástupu, ale také kritiky kvůli špatně přišitým nášivkám na kšiltovkách. „Kadete, ta nášivka je jak na prst somálského dítěte... přešít!“ Ano, pane Pumpo, kvůli vám mi i prsty ztloustnou. Zkrátka a jednoduše, polovina kadetů si ještě týž večer hrála na vzorné

švadlenky a přišivala „kolečka“. Následující náplň byla překvapivě – až podezřele – příjemná. Hop sem, hop tam, skok doleva, otočka, vyměníme partnerku, popojdeme... Po třech hodinách, kdy jsme prošli troje střevičky, dvoje ponožky a někteří i vlastní kůži, bychom téměř mohli dělat lektory skotských tanců.

A už jsme zase stáli po vachtách. Na sobě oblečení na vodu a na rtech otázku: „Na vodu? Nebo do vody?“ Přání mnohých se vyplnilo, šli jsme sjíždět zdejší řeku Ploučnici na kánoích. Na řece jsou tři malé schůdky (mini jezy) a okolo spousta popadaných stromů. Jízda to byla divoká, ale také divoce nezapomenutelná.

Následovala přednáška od Pumpy o materiálech, ze kterých můžeme čerpat při vymýšlení programu. Další část přednášky byla o skautských časopisech. Druhá přednáška nebyla ani tak přednáška, ale spíš oprava úkolu z hospodaření s Azimutem. A protože jsme už umírali hladem, tak se nad námi naše nynější „maminky a tatínci“ slitovali a dali nám oběd. Chutnal, no jak to jenom říct, jako od maminky.

Na pořadu dne byli i tzv. „důvěrové hry“, a to pod velením Pumpy. Předvečer hrajeme „Investici“, výbornou hru o hospodaření s investicemi. A taky jsme si zkusili, že figurky ve hře Člověče, nezlob se to nemají v životě lehké.

Večer se však stalo něco nemilého. Zrovna čistou náhodou kousek od nás vybuchla atomová bomba a my se tudíž museli vyrovnat se životem v krytu. Ale nebojte se! Postarali se o nás královsky - velký hotel, mnoho světla, spousta lidí, kteří s námi komunikovali, žádné

starosti, a dokonce jsme tam měli počítač. No co vám budu povídat. Kdyby jste se nepodívali z oken, tak ani nezjistíte, že se venku něco děje.

Znovu několika hodinový spánek a rozcvička vedená skupinkou Šmoulů zvedá náladu celé posádky Walrusu. Poslední přednáška a hned po ní test z práva s možností neopakovat ho v listopadu v případě dosažení dobrého výsledku. Několika kadetům se podařilo uspět. A pak další katastrofa, všichni zranění, křik a pláč, všude krev. Perfektně provedená maskovačka nás všechny uvedla do pocitu opravdovosti.

Teď už jen uklidit nepořádek, který jsme stihli za ty tři dny vyrobit, poslední jídlo a zpátky do všech možných konců země. Nás, kadety Námořní akademie, čeká „už jen“ zkouškový víkend. Snad nás dril a tvrdé podmínky připravily na nejhorší a testy nebudou o nic těžší než jízda na klidné vodě.

*kadeti Anička,
Domča, Drobek a Smiša*



FOTA NA TĚTO STRANĚ PETR NĚMEC - ZIP

Odbojová Dispoziční četa

Vzpomínka na Dispoziční četu nymburského Hasičského sboru z let 1944 - 45.

AŽ NÁS VLAST ZAVOLÁ, PŮJDEME RÁDI

Nymburk 2. května 1945

Nymburská skupina celostátní ilegální odbojové organizace „Rada tři - R3“ za podpory místních odbojových skupin, především z řad zaměstnanců nymburských železničních dílen a Hasičského sboru vyhláší zřízení Místního československého národního výboru města Nymburka.

V řadě českých měst v tento den vzplane povstání proti nacistické okupaci.

V tento horečný den svolává Otto Hamtil, zaměstnanec obecního úřadu, jako vedoucí civilní protiletectvé ochrany a vedoucí předválečného skautského 2. oddílu, členy tohoto oddílu na velitelství civilní protiletectvé ochrany. Nacházelo se v prostorách staré fary nedaleko nymburského kostela sv. Jiljí.

Od léta 1944 začlenil O. Hamtil sedmnáctileté a starší skauty do tzv. Dispoziční čety (DČ) nymburského hasičského sboru. Skauti absolvovali základní hasičský a zpravodajský výcvik včetně stavění polních telefonních linek. Hasičskou praxi získali při likvidaci požárů i při odstraňování následků útoků spojeneckých letců „hloubkařů“ na místní železniční tratě.



Skautští příslušníci DČ s radisty RA: zleva Sergej, Eman a Oskar.



Starší členové DČ prodělali řídicí výcvik na středních a malých motocyklech.

Počínaje dnem 2. 5. 1944 byli všichni členové DČ ubytováni v rozsáhlých podzemních prostorách staré fary. Všichni obdrželi kompletní hasičskou výstroj včetně modrého nebo černého pracovního oblečení. Každému řadovému členu byla přidělena vojenská puška a pohotovostní dávka střeliva. Vedoucí obdrželi pistole ráže 9 mm.

Výcvik zacházení se zbraní včetně cvičné ostré střelby proběhl ve sklepních prostorách. Hned první den jsme prožili neuvěřitelný krvavý.

V prvních dnech povstání byly vyžadovány především spojovací a strážní služby. Rozsáhlá organizační síť R3 vyžadovala spolehlivé a rychlé doručování příkazů a informací pomocí cyklo- a motospojok. Bylo třeba čelit německým policejním i vojenským hlídkám. V krajním případě bylo nutné zprávu šikovně sníst. Pro kluky, skauty, to byla mimořádně přitažlivá činnost. To už nebyla jen skautská hra.

Po vypuknutí pražského povstání 5. května 1945 se rychle vyhrótily události na ostří nože i na venkovských městech. Začaly ozbrojené

střety civilního obyvatelstva s příslušníky německé nacistické armády, s Wehrmachtem.

7. května se snažil kolopás Wehrmachtu vjet ulicí od mostu na náměstí. (Kolopás bylo německé terénní auto, které místo zadních kol mělo pásy jako tank.) Stráž DČ dostala příkaz vjezdu zabránit. Duřín vylezl na připravenou barikádu, shodil silný trám dolů a podržel ho proti čelu obrněného auta. Obrněné vozidlo narazilo čelně na trám a motor kolopásu zhasl. Z otevřeného kokpitu auta rychle vylezl důstojník, zařval na Duřína a tasil pistoli. V tom zarachotil samopal v ruce jednoho železničáře. Důstojník upadl s prostřeleným čelem. Řidič kolopásu nastartoval motor, rychle auto otočil a zmizel přes most. V tu chvíli už nebyla na náměstí ani noha.

Dostal jsem příkaz urychleně do-



S posádkou radiovozu průzkumné skupiny RA zleva Oskar, uprostřed Plavec, vedle něj Sergej (dr. Karel Ruml - věnoval VS vilu Tortuga).

vézt depeši do Dymokur, vesnice nedaleko Nymburka. Beru si hasičskou přilbu, sednu na ČZ 125 a odjíždím. Snažím se vybírat nefrekventované cesty. Ale čert nikdy nespí. V ostré zatáčce za stromy proti mně vyjede těžká terénní motorka Wehrmachtu. Ze sajdkáru se samopalem v ruce se na mě šklebí voják asi tak mé věkové kategorie. Štěkne: „Wer sind Sie?“ - „Kdo jste?“

Hlesnu: „Luftschutz“ - „protiletectká ochrana“ a hrábnu po průkazce, kterou jsme dostali pro případ setkání s německou kontrolou. Vrací mi průkazku a znovu se zašklebí: „Weiter fahren!“ - „Jedte dál!“

Na štěstí viditelně spěchají, ale na pohled do ústí namířeného samopalu se nezapomíná.

Dojíždím do Dymokur a předávám depeši - jen vyslechnu, že za ustupujícím Wehrmachtem již postupují pátrači Rudé armády.

Blíží se večer, vracím se do Nymburka a pak náhle za sebou na silnici slyším rachot kolony vozidel.

Prásknu sebou i s motorkou do pangejtu pod hustý lískový keř. Za nekonečný okamžik kolona Wehr-

machtu mizí a soumrak přináší uklidnění okolí i strachu.

Ten večer se nevrátil Emil Schreuer, zkušený motorista, který nabídl své služby DČ. Byl poslán s trofejní JAWOU 500 se sajdkárou pro nějaký materiál do prostoru Loučenských lesů. Na silnici ho odstřelila hlídka Wehrmachtu.

Ráno k nám náhle do prostoru staré fary přijíždí spojaři Rudé armády s radiovozem. Velký jást a společné focení. Vedoucí důstojník spojařů projednal služební vztahy s velitelem DČ. Moc nás potěšili, že nás zařadili i do svých stravovacích služeb. Hned v poledne se naše vyhladovělé krky vrhají na koňský „segedínský guláš“, který s brambory fasujeme do našich ešusů.

Během dne Rudá armáda obsazuje celý Nymburk. Upřesňuje se náplň naší služby. DČ je vedena jako „Stráž Národního výboru.“

Mimo strážní a zpravodajské činnosti se měla DČ podílet také na

odzbrojování příslušníků Wehrmachtu, které v Nymburku a okolí prováděla Rudá armáda.

Zcela nečekaně je náhle oficiálně vyhlášen konec 2. světové války, ale DČ oficiálně končí službu „Stráž MNV“ až 11. června 1945.

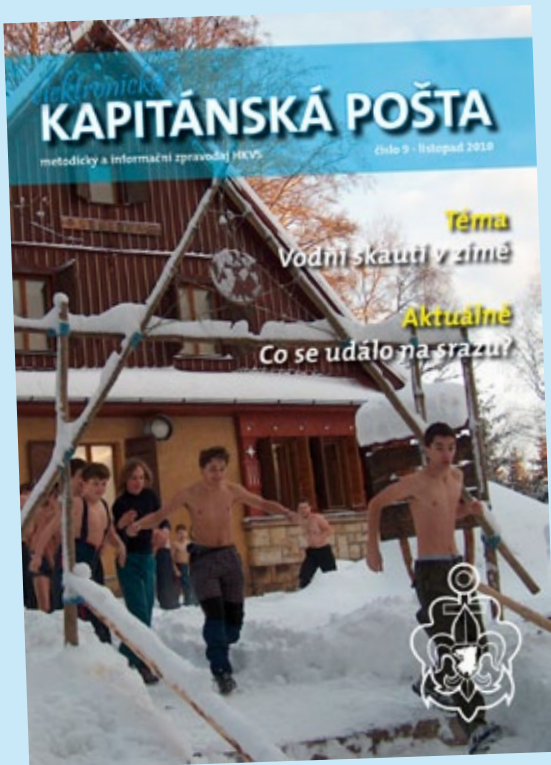
Konečně začínáme znovu oficiálně skautovat. Svou práci začíná nymburská skautská okresní rada. Probíhá nábor nováčků a jejich zařazování do jednotlivých oddílů.

Bylo dohodnuto, že předválečný 2. oddíl nymburských skautů, jehož vůdcem byl Otto Hamtil, se s využitím zkušeností z pětileté činnosti „Posádky Vorvaně“ během války, stane základem pro vytvoření 2. přístavu vodních skautů „Modrá Flotila – Nymburk.“ Kapitánem tohoto přístavu byl zvolen Otto Hamtil a začala nám krásná doba vodního skautování.

Dle výpisků z deníku a kronik „Posádky Vorvaně“ sepsal Oskar, s přispěním Amateura.



Radiový průzkum RA s radiovozem a se skautskými příslušníky DČ u starých nymburských hradeb. Stojící zleva: velitel ruských spojařů, Sergej, ruský spojař, Dulín aj., sedící zleva Oskar a Eman.



elektronická KAPITÁNSKÁ POŠTA

METODICKÝ A INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ HKVS číslo 9, listopad 2010

Vydává Hlavní kapitanát vodních skautů pro vnitřní potřebu.

Kapitánskou poštu dostávají emailem všichni registrovaní kapitáni oddílů vodních skautů, krajští kapitáni a činovníci HKVS. Pokud si přejete být zařazeni do databáze příjemců, či z ní naopak vyřazeni, pošlete své jméno, oddíl, přístav (středisko) na adresu kp@skaut.cz. Aktuální číslo Kapitánské pošty i archiv starších čísel je k dispozici také na webových stránkách HKVS.

Příspěvky, postřehy, připomínky, informace, pozvánky či fotky zasílejte na adresu: kp@skaut.cz.

Do tohoto čísla přispěli: Lukáš Arient - Bodie, Pavel Bár - Pavlík, Jiří Bělohradský - Caesh, Ivan Brabec - Jezevec, Dominika Brosová - Domča, Vladimír Cvrček - Vezír, Jiří Hold - Amateur, Michaela Horáčková - Smíša, Anna Horáková - Anička, Zdeněk Jančík - Jánošík, Matyáš Kabeš - Kvído, Kateřina Kaderová - Liška, Vojtěch Krátký - Drobek, Vladimír Kučera - Kingkong, Pavel Langr - Šmudla, Petr Machovec - Mráček, Jan Motýl, Otokar Randák - Okar, Alena Šerhantová - Fižďa.

Foto na titulní straně: Roman Patočka - Čajíček.

Fotografie: Lukáš Arient - Bodie, Jiří Bělohradský - Caesh, Jan Hlásný - Šroub, Jan Hrnčíř - Marbuel, Zdeněk Jančík - Jánošík, Petr Machovec - Mráček, Milan Němec - Stopař, Petr Němec - Zip, Roman Patočka - Čajíček, Alexander Potěšil - Spacák, Alena Šerhantová - Fižďa, archiv KLŠVS, HKVS a autorů.

Redakční rada: členové Hlavního kapitanátu vodních skautů a Markéta Babóová - Majda.

Jazykové úpravy a korektury: Tomáš Nechvátal.

Sazba: Pavel Bár - Pavlík.

Uzávěrka příštího čísla 30. listopadu 2010.

Co se dělo... na 23. jednání HKVS 11. 10. 2010 v Praze

Přítomni: Vezír, Majda, Bimbo, Pavlík

Omluveni: naja, Datel

Hosté: Pavel Č., Hvězdář, Dana D.

Kapitánská zkouška

- 16 účastníků LŠ VS úspěšně složilo kapitánskou zkoušku, 10 z nich získalo navíc osvědčení o absolvování kurzu Instruktora vodní turistiky

Závod napříč Prahou přes 3 jezy

- vzhledem k velkému počtu zatopených lodí při vysokém průtoku vody během závodu byli přizváni zástupci organizačního týmu.
- přes nepříznivé počasí se účastnilo velké množství účastníků jak závodu, tak volného splutí
- za daných podmínek odvedli organizátoři dobrou práci
- HKVS nesouhlasí s prezentací průběhu tiskovým mluvčím Junáka
- během závodu se projevily schopnosti či neschopnosti kormidelníků a tím úroveň vodáckého výcviku v oddílech
- proto bude do programu ÚSK zařazena prezentace průběhu, výsledků a výhledu závodu
 - na srazu KK odprezentovat závod a aktuální opravené výsledky
 - upozornit na chyby účastníků, na odpovědnost vysílajícího oddílu-přístavu
 - projednat v nové komisi další přípravu závodů včetně nutného zabezpečení informovanosti o stavu vody a obtížnosti tak, aby se mohli posádky a kormidelníci (odpovědní před zákonem) podle znalostí rozhodnout
 - otázky jak oddělit propagaci – otevřený závod, od skautského i co do následků na veřejnost

Zpráva o činnosti HKVS

- - na srazu přednese zprávu Vezír, bude i součástí speciálního čísla elektronické Kapitánské pošty

Návrhy na vyznamenání

- plzeňský kraj předložil návrhy na udělení medaile Bronzový bobr a Řádu Stříbrného bobra za reprezentaci vodních skautů, Junáka a ČR při 10. semináři Eurosea
- s návrhy na udělení MBB HKVS souhlasí, návrhy na ŘSB projedná Vezír na setkání nositelů ŘSB při ÚSK (návrh předpokládá udělení ještě před setkáním na Tortuze)

Plné znění zápisu naleznete na webu HKVS, v sekci Z kapitánské můstku - zápisy.